

MAGERE, GEZONDE KOEIEN GEVRAAGD

Het familiaal vleesveebedrijf van de familie Hanselaer in Zele slacht wekelijks ongeveer 60 dieren en vermarkt ze in hun vleesgroothandel Havian die gevestigd is aan het slachthuis van Anderlecht. – *Luc Van Dijck*

Het bezoek van het bestuur van het Belgisch Witblauw Stamboek aan boerderij Bookhamershof van de familie Hanselaer in Zele was een mooie gelegenheid om de activiteiten van dit bedrijf onder de aandacht te brengen. "Dit is een geweldig interessant bedrijf door de goede afgemestresultaten die hier behaald worden", legt Carl Heyvaert, bestuurslid van het stamboek, uit. "De magere koeien die geselecteerd worden uit Ardense stamboekbedrijven, worden hier op een bijzondere manier in 3 fasen afgemest, gedurende een vrij lange periode. De resultaten mogen er zijn! Dit bedrijf kon zich de laatste jaren geregeld onderscheiden op prijskampen en ook op de Prijskamp van de Vette Os in Antwerpen. Het bedrijf haalt slachtrendementen van ruim boven 70%."

Familiebedrijf

De kinderen van de zaakvoerders Jos Hanselaer en zijn echtgenote Hilde Nies

zijn allen actief binnen het familiebedrijf. Stijn is verantwoordelijk voor de vleesgroothandel in Anderlecht, Steven voor de boerderij in Zele en Liesbeth voor de administratie. Frederick en Jeff hebben ook een verantwoordelijke functie. Op het Bookhamershof zitten ongeveer 700

.....
De magere Ardense koeien worden afgemest in 3 fasen, gedurende een lange periode.
.....

runderen, voor 90% vrouwelijke dieren, inbegrepen een honderdtal zoogkoeien. De zoogkoeien gaan in de zomer naar de weide met een dekstier. In de winter verblijven ze in de loopstal en worden ze geïnsemineerd.

Het gros van de koeien is afkomstig uit de Ardennen. Jos Hanselaer gaat wekelijks

op ronde langs de Ardense fokbedrijven om de beste magere koeien te kopen. Hij koopt ook magere koeien op de markt van Ciney. Iedere week wordt een zestigtal koeien aangevoerd in Zele. "Deze runderen zijn bijzonder interessant om mee te werken omdat ze in de eerste levensjaren enkel hooi, gras en een beetje maïs krijgen. Koeien uit de diepe Ardennen hebben meestal nog geen maïs gekregen en dat is er ook goed aan te zien", zegt Jos. "Te vette dieren moeten eerst terug scherper worden. Ik wil de vleesaanzetting van de dieren zelf helemaal in de hand hebben. Om de juiste rantsoenen op het juiste moment te kunnen verschaffen en om ze niet te verbranden. Hoe magerder de koeien zijn, hoe groter het potentieel om vlees aan te zetten zodra ze krachtvoerders krijgen. Je moet natuurlijk dat potentieel goed inschatten. Qua origine zit het goed omdat ik overwegend stamboekvee aankoop. Toch is het aan de afmester om de mogelijkheden van de

© LUC VAN DIJK

© LUC VAN DIJK

© LUC VAN DIJK

1 Telkens nieuwe koeien op het bedrijf aangevoerd worden, is het alle hens aan dek. Melissa De Vleeschouwer heeft de handen vol met het scheren van de pas aangekomen koeien. 2 De dieren worden in 3 fasen afgemest. Ieder dier doorloopt individueel het afmesttraject volgens de vooruitgang die het maakt. 3 De runderen krijgen een rantsoen van voederbieten, voordroog, natte pulp, maïs en een beetje lijnschilfers.

dieren zo goed mogelijk tot uiting te laten komen. Het is inderdaad zo dat we voor deze magere koeien minder moeten betalen, maar het duurt ook langer om ze op gewicht te krijgen.”

Eerste zorgen van groot belang

Na hun aankomst in Zele gaan de koeien op stal in de aanbindstal. De dieren die moe zijn van de reis en in een nieuwe groep terecht komen, krijgen de nodige

tijd om rustig te bekomen en zich aan te passen aan hun nieuwe omgeving. Ze worden gewassen en geschoren. Melissa De Vleeschouwer, Stevens vriendin, is druk bezig met dit karwei. “Scheren is hier een belangrijk werk”, zegt Melissa. “De dieren worden gedurende hun verblijf tot driemaal toe geschoren. Zo kunnen ze goed hun lichaamswarmte kwijt. De eerste dagen hebben we meer dan werk genoeg. In de stal krijgen de koeien na aankomst wat hooi. ’s Morgens en ’s avonds is dat een schep van de eerste-fasemengeling. Ze krijgen de eerste vaccinaties en worden ontwormd. Vaccinatie tegen IBR is absoluut nodig, zeker met het wildvirus waarmee de dieren in contact komen. Als je een uitbraak krijgt en je dieren zijn niet gevaccineerd, dan is dat catastrofaal. Dieren die niet gevaccineerd zijn, zeker in de winter, gaan na een paar weken onderuit. De runderen krijgen ook een ijzerbolus. Ze worden onthoort om later de rust in de box te behouden en om mekaar niet te kunnen kwetsen. De veearts voelt alle koeien op. Het is wel sterk dat er altijd een paar tussen zitten die drachtig zijn. De goed geconformeerde koeien die al ver genoeg zijn in de dracht worden apart gezet om te kalven en de vaarskalveren worden hier verder opgefokt.”

Klaarmaken in 3 fasen

In de eerste fase gaan alle koeien minstens een paar weken naar de weide. Ze hebben een rantsoen van uitsluitend ruwvoer om de pens maximaal te ontwikkelen. “De koeien moeten veel lucht hebben, ze moeten buiten kunnen lopen. Het is een soort gezondheidskuur. Het bloed moet keren. De maag moet zich ontwikkelen”, zegt Steven. “Ze krijgen een rantsoen van voederbieten, voordroog, natte pulp, maïs en een beetje lijnschilfers. Dus geen krachtvoer en geen aardappelen. Voederbieten zijn ideaal om de maag te ontwikkelen. Een dier dat goed presteert op ruwvoer, heeft alle kwaliteit in huis om optimaal te presteren op krachtvoer. Hoe magerder de koeien zijn als ze aankomen, hoe langer die fase duurt. Dat varieert tussen 2 weken en 3 maanden.”

De beste 30-40-koeien worden iedere week uitgeselecteerd om op te schuiven naar groep 2. Daar komen ze op een rantsoen met meer krachtvoer. Dat rantsoen bestaat uit een beetje aardappelen, puree, wat maïs en tot 5 kg enkelvoudig krachtvoer ‘van het huis’. Geen bieten meer. Belangrijk is ook de constante aandacht en verzorging, waarbij de koeien gewassen en geschoren worden en door

JOS EN STEVEN HANSELAER

Leeftijd: Jos (59) en Steven (33)

Gemeente: Zele

Specialiteit: Vleesvee- en afmestbedrijf met 700 runderen

De dieren worden in 3 fasen afgemest. Ieder dier doorloopt individueel het afmesttraject.

het voetbad moeten tegen Mortellaro. Elke week wordt een tiental dieren bekap.

Als de dieren al wat staartvet aanzetten, gaan ze naar fase 3. In de derde fase, die ongeveer 6 weken duurt, komen de dieren per 10 in een box. Het rantsoen bestaat dan uit aardappelpuree, een beetje maïs, perspulp, maïsmeel (maximum 3 kg,

anders maken ze te veel geel vet), droge pulp en 100 g gras voor de smaak en de geur om de koeien naar de bak te lokken. Het wordt aangerijkt met eiwitrijk lijnzaad en met lijnschilfers om vlees te vormen. Wassen en scheren en rustige dieren blijven aandachtspunten. Bronstige koeien worden voor een nacht apart gezet om onrust in de box te vermijden. In de

eindfase, na 5 tot 6 weken, worden de beste dieren die al redelijk wat staartvet tonen nog sterker gevoerd met eiwitrijk krachtvoer en worden ze klaargemaakt voor het slachthuis.

Dier per dier bekijken

“Een dier blijft gemiddeld tussen 4 en 6 maanden op de hoeve”, vat Jos Hanselaer samen. “Het meeste werk is alles goed opvolgen, alles proper houden en de dieren triëren volgens hun vooruitgang. We werken met een doorschuifstelsel waarbij we de dieren niet in groep maar individueel beoordelen om naar een volgende fase over te gaan. De dieren vertrekken ook niet per box naar het slachthuis. Alleen de beste gaan weg. De overblijvers worden eerst apart gezet en daarna in een andere groep geplaatst. Iedere week selecteren we tussen 60 en 70 dieren om geslacht te worden in het slachthuis van Anderlecht. Twee derde wordt de vrijdag geslacht, een derde op maandag. Als er vlees te kort is, wordt er bijgeslacht op donderdag. Vleesgroothandel Havian levert hoofdzakelijk aan beenhouwers. We hebben een trouw cliënteel maar het vraagt veel kennis om iedere beenhouwer volgens zijn wensen te bedienen. De ene wil niet te zwaar, de andere niet te licht, de ene niet te rood, de andere rood genoeg ... Maar het is een job die ons veel voldoening geeft.” ■